

v trpkem boji za obstanek našega naroda, mi moški. Z zahvalo je omenjal potem govornik velikodušne podpore visokega deželnega zbora kranjskega, mesta ljubljanskega, slovenskih hranilnic in posojilnic, ter kako ljubeznjivo gre na roko družbi vse slovensko časopisje. V lepih besedah je govornik razlagal, kako velika nevarnost preti, da bi naš raj, očetom našim domovina, postal lastnina tujcev da pa nam ni obupati, ker družba kakor skrbna mati varuje svoje otroke, da se ne izgubljajo v valovih tujstva. V Trstu je kupila družba hišo v kateri ima zdaj šolo, za 19.000 in zanjo plačala že 6000 gld. V Št. Rupertu pred velikovcem, na istem mestu, kjer je sv. Rupert, prvi apostelj koroškim Slovencem, ravno pred 1200 leti začel oznanovati sv. vero, se gradi krasna dvonadstropna nova šola veri in omiki in v obeh šolah bode tudi stanovanje za šolske sestre-učiteljice. Velikonočni potres je družbi škodoval, še hujši potres je pa zadel njeno blagajnico že meseca februarja t. l., ko je morala izdati visoke svote za omenjeni šolski poslopji. A nič ne de, navdušenje raste s stroški. Vrli Korošci, praznujoč vstajenja dan, so se posebno uneli za družbo. „Mir-ovo“ uredništvo je prineslo danes 464 gld. in č. g. kanonik Treiber, voditelj šolske stavbe v Št. Rupertu, 4000 gld., katere je darovala rodoljubna prijateljica Slovencev na Koroškem. Redni stroški se v tekočem letu ne bodo zmanjšali, ampak precej povečali, ker se bode pri Sv. Jakobu v Trstu število razredov razširilo na 7 in goriško breme ostane vsaj jedno leto še staro. Z ozirom na izredne stroške stoji letos družba v najbolj kritični dobi. A zmagala bo vse težave s pomočjo božjo in vnemo čvrstih blagajnikov in blagajnic ter posebnih dobrotnikov. Končal je blagajnik z besedami pesnikovimi: „Na delo tedaj, ker resnobni so dnovi, — A delo in trud nam nebo blagoslovi“!

Predsednik prof. Zupan je naznanil, da je dr. Vošnjak odložil službo glavnega blagajnika, katero je opravljal deset let. Predlagal je, da se mu izreče zahvala, čemur se je burno pritrjevalo. Omenjal je umrle člane in pozval skupščinarje, da vznak sožalja vstanejo, kar se je zgodilo.

Nato so bile volitve v vodstvo in so bili voljeni z vzklikom: dr. Karol vitez Bleiweis-Trsteniški; Gregor Einspieler; Anton Žlogar; dr. Ivan Svetina in — po kratki debati — dr. Ivan Dečko; v nadzorstvo gospodje; O. Dolenc, F. Povše, J. Ravnikar, J. Vrhovnik in J. Malenšek; v razsodništvo so bili voljeni vsi dosedanji člani.

Gosp. dr. Vilfan je predlagal, da bi se pravila tako premenila, da bi podružnice zastopal na zboru predsednik ali kak odbornik, da bi ne bilo treba vselej voliti odposlanca in nato je pa g. Globočnik predlagal, da se pomnoži število vodstvenih članov, tako, da bodo v vodstvu zastopane vse slovenske pokrajine. Predsednik je obljubil, da se bode vodstvo oziralo na ta predloga in morebiti prihodnjemu zboru stavilo primerne predloge.

Predsednik je potem naznanil, da je bilo vodstvo

poklonilo se okrajnemu glavarju in ga prosilo, da sporoči na najvišje mesto izraz neomajljive lojalnosti naše, potem se je zahvalil zborovalcem in zaključil zbor.

Po zborovanji je bil banket, pri katerem je svirala godba in bilo več naudušenih napitnic. Po banketu so se gostje razšli. Ljubljanske je spremljalo mnogo rodoljubnih gospodov in dam na kolodvor, kjer se je prižigal bengaličen ogenj. Gostom in Kranjčanom ostane ta lepi dan v najprijetnejem spominu.

Poučni in zabavni drobiž.

Slovanska knjižica. Slovanske knjižice je izšel sedaj 41 snopič, ki obsega sliko iz življenja v polpretekli dobi „Posavčik“, katero je spisal Anton Šušnik. Cena snopiču je 18 kr., za naročnike pa le 15 kr.

Od česa izvira človek? Nekateri učenjaki so hoteli po sili dokazati, da človek izvira od opice. Stikali so po svetu, kje bi našli kako človeku podobno opico, da bi dokazali, da od nje izvira človek. Tudi po zemlji so iskali ostankov kake opice, od katere bi utegnil izvirati človek. Pravega vspeha pač dosedaj še niso dosegli. Nedavno je profesor na pensilvanjskem vseučilišču v Ameriki Cope jel dokazovati, da človek izhaja od neke ribe. Našel je v zemlji sledove neke ribe iz prejšnjih zemeljskih dob, ki je baje človeku tako podobna, da ni dvombe, da človek od nje izvira. Kakor se pa kaže, da profesor za svoj nauk ne bode dobil privržencev. Časopisi se menda norčujejo iz njegove učenosti.

Slovenska - angleška slovnica. Spisal Peter Josip Jeram. Zaloga „Amerikanskega Slovenca“. Tower, Minn., U. S. America. 1895. Str. 179. Cena za Zjedinjene države 1 dolar; k nam gotovo več, kolikor znaša poština. Kakor primerno, porablja 16 strani prostora za pouk o izgovarjanji. Po vsej slovnici je obilo vaj. Slovenščina je jako pravilna. Avtor je pošteval gotovo praktične razmere, podaje vaje pa v obče obilo slovanskega gradiva. Ta slovnica je prva svoje vrste na slovenskem jeziku. Utegne služiti tudi Slovincem v domovini. Hvale vreden je tudi razločen in čeden tisk, ki je pri slovnicih še posebno potreben.

Češka niža realka v Lipniku na Moravskem, zasnovana z dobrovoljnimi doneski češkega občinstva, otvori se letos. Vpisanih in zloženih je na njo 24.000 gld.

Novice.

— Cesarjev rojstni dan dne 18. t. m. se je kakor običajno praznoval širom cele države in v naši ožji domovini najslovesneje. V Ljubljani služil je g. knezoškof dr. Missia ob 10. uri v stolni cerkvi slovesno sv. mašo, kateri so prisostvovali vsi civilni dostojanstveniki. Vojaštvo je imelo sv. mašo na dvorišču nove pehotne vojašnice. Po sv. maši so se deputacije raznih zastopov in korporacij oglasile pri g. c. kr. dež. predsedniku, proseč ga, da naj javi najudanejšo čestitko in izraz lojalnosti na najvišje mesto. — Prav lepa je bila cesarska slavnost letos v Idriji in Postojini, kjer se je ravno 18 t. m. mudilo več vojaštva. — Na Bledu se je ob prekrasnem vremenu slavil cesarjev rojstni dan s prelepo razsvetljavo na jezeru, katero je poveljevalo petje pevskega zbora ondotnega bralnega društva in glasba zdravniške godbe.

— Presvitli cesar je podaril usmiljenim bratom 400 gld. za novo bolnico v Kandiji pri Novem mestu.

— **Odlikovanje.** Znani gorenjski bučelar g. M. Ambrožič iz Mojstrane je dobil na bučelarski razstavi v Lipskem zlato in srebrno svetinjo.

— **Premovanje konj** se bode letos vršilo meseca septembra in sicer dne 2. v Bohinjski Bistrici, 3. v Lescah, 4. v Kranji, 5. v Kamniku, 6. na Vrhniki, 7. v Ribnici, 9. v Št. Jerneji in 10. v Trebnjem.

— **Prošnje ljubljanskih hišnih posestnikov** za podpore in posojila je deželna vlada že rešila in se dotične rešitve dostavljajo te dni posameznim prosilcem. V obravnavi so zdaj pri deželni vladi prošnje posestnikov na deželi, ki utegnejo tudi še ta teden rešene biti. Potem pridejo na vrsto prošnje trgovcev in obrtnikov, ki se bodo gotovo tudi rešile do konca prihodnjega tedna. S koncem tega meseca rešene bodo torej vse prošnje.

— **Vodnikova spominska plošča na Triglavu.** V spomin na 20. t. m. kot stoletnico, ko je bil naš pesnik Valentin Vodnik na vrhu Triglava, sta dala čč. gg. župnik Aljaž z Dovjega in kaplan Jakob Matjan z Jesenic izdelati mramornato spominsko ploščo, ki se je vzdala na vrhu Triglava.

— **Klub slovenskih kolesarjev »Ljubljana«** priredi v nedeljo dne 25. t. m. na cestni progi Št. Vid-Šiška svojo drugo letošnjo dirko.

— **Posebni vlak** k narodopisni češki razstavi v Prago pojde iz Ljubljane dne 31. avgusta t. l. ob 5. uri 45 minut zvečer in pride v Prago ob 4. uri popoldne dne 1. septembra 1895. Voznina je iz Ljubljane v Prago in nazaj v I. razredu 40 gld; v II. razredu 30 gld. v III. razredu 19 gld. Vlak vozi preko Dunaja. Vozni listki imajo veljavo mesec dnij. Povratek je dovoljen z vsakim osebnim ali poštanim vlakom in se sme vožnja na povratku ne glede na postaje med Prago in Dunajem dvakrat pretrgati mej Dunajem in Ljubljano. Slovenskim udeležencem se pridružijo tudi bratje Hrvati. V Pragi se delajo velike priprave za sijajen vsprejem došlecev. Komur je le mogoč naj ne zamudi lepe prilike, prav ceno si ogledati lepo Prago in bogato Češko. Oglasila sprejemajo se do 26. t. m. gg: Iv. Hribar, ravnatelj banke Slavije, dr. Danilo Majaron in Ant. Trstenjak, kontrolor mestne hranilnice v Ljubljani.

— **Utopljenec.** Iz Malega Grabna tik Ljubljane potegnili so dne 20. t. m. mrtvo truplo 40letnega moža. V utopljenecu so spoznali posestnika Janeza Pogačarja, po domače Žabjeka iz Zgornje Hrušice. Kako je zašel v vodo, se ne ve; sumi se, da je ponesrečenec hotel v Malem Grabnu se kopati, a je utonil; imel je namreč le spodnjo obleko na sebi.

— **Strele je ubila** dne 12. t. m. v hlevu g. Goljaša v Lescah kobilo nekega bohinjca. Ta se je ob nevihti zatekel k Goljašu, spregel voz, kobilo dal v hlev, sam pa iskal zavetja v hiši. Ob nevihti je strela udarila v hlev in ubila Bohinjecu kobilo vredno 300 gld. Dasi je bilo še več druge živine v hlevu, se vendar ni zgodila druga nesreča.

— **»Centralna posojilnica slovenska«** v Krškem razglaša: 1.) Pri ustanovnem občnem zboru so bile zastopane sledeče posojilnice: Brežice, Cerknica (I), Idrija, Ilirska Bistrica (I), Krško, Marija Snežna, Mokronog, Nabrežina, Ormož, Rojan, Slap pri Vipavi, Št. Jernej, Žužemberk. 2.) Načelstvo je določilo 5 gld. pristopnine, $4\frac{1}{4}\%$ obrestno stopinjo za hranilne vloge, $4\frac{1}{2}\%$ obrestno stopinjo za posojila. 3.) Zadruga je pristopila k »Zvezi slovenskih posojilnic« v Celji in k čekovnemu oddelku c. kr. poštne hranilnice. 4.) Centralna posojilnica ne bode razpolagala z gotovino, ampak imela svoje novce v c. kr. poštni hranilnici, od koder jih bode ta zadruga sprejemala in zopet drugim posojilnicam oddajala.

Letno izvešje c. kr. obrtnih strokovnih šol za obdelovanje lesa in za umetno vezenje in šivanje čipek v Ljubljani prinaša na prvem mestu splošne vesti o šolskem letu 1894/95. Učiteljski zbor je štel na šoli za obdelovanje lesa poleg ravnateljna 7 strokovnih učiteljev, 3 delovodje in 6 pomožnih

učiteljev; na šoli za umetno vezenje in šivanje čipek so poučevale 3 strokovne učiteljice, učitelj za risanje in 4 pomožni učitelji. Ustanove in podpore so znesle 2920 gld. Učencev je bilo koncem leta 54, hospitantov 11, po jeziku 57 Slovencev, 5 Hrvatov in 1 Nemec; v vseh oddelkih so bili vpisani 104 frekventanti. Učenk je bilo 31 in hospitantij 23, po jeziku večinoma Slovenke.

— **Porotno zasedanje** pri tukajšnjem c. kr. dež. sodišči, ki se prične dne 26. t. m. bode v dvorani Filharmoničnega društva na Kongresnem trgu. Kakor znano je Zatiški dvorec, v katerem so bili prej uradi c. kr. dež. sodišča, potres popolnoma nerabljev napravil. Nastanili so se vsled tega ti uradi v prostorih za porotna zasedanja v Hrenovih ulicah, vsled česar ondi sedaj ni prostora za porotna zasedanja. Drugo letošnje porotno zasedanje se je bilo kakor znano, preložilo v Novomesto, za tretje so se pa najeli prostori v domu Filharmoničnega društva.

Petindvajset tisoč goldinarjev ukradenih.

Na Dunaji se je poslednja leta dogodilo več tatvin v stanovanjih, katerih prebivalci so odšli na deželo. Kakor se kaže, nekateri tatovi posebno pazijo na taka stanovanja. Te dni se je konstatovala na Dunaji zopet podobna tatvina. Upokojeni arhivni uradnik kneza Liechtensteina Koller je stanoval v polpritličji hiše št. 52 na Josephstrasse. Jeden del tega stanovanja ima rodbina K. Koller je star samec in je z imenovano rodbino v najboljšem prijateljstvu. Odšli so vkupe v Bründl na Češko v letovišče.

Pripoveduje se, da je Koller v Bründlnu bil v skrbi za svoje premoženje. Prosil je že gospo K., naj pojde na Dunaj in njegove vrednostne papirje vloži pri kaki banki. Naposled je pa to misel opustil. Pisal je pa hišniku Hauslingerju na Dunaj, naj dobro pazi na stanovanje njegovo in nobenemu ne da ključa.

Predzadnjo nedeljo je prišla na Dunaj gospa K. s svojo guvernanto, ker ima na Dunaji končati učenje v petji. Vrata v stanovanje našla je dobro zaprta. Na hodniku, ki pelje v skupno predsobo, ni bilo nobenega sledu, da bi bil tod kdo hodil. Vrata predsobe bile so tudi zaprte. Iz predsobe peljejo vrata v dve sobi obrnjeni na dvorišče, kjer je stanovala rodbina K. Gospica našla je v njih stanovanji vse v redu. Šla je pogledat če je tudi v stanovanji gospoda Kollerja vse v redu. Vrata niso bila zaprta in zaradi tega se je gospica takoj prestrašila. Šla je v sobo, in je takoj spoznala, da je tukaj bil tat. Pisalna miza, v kateri je Koller imel denar je bila odprta in knjige ležale so razmetane po tleh. Poklicali so takoj hišnika, poštenega moža, ki že 14 let služi v tej hiši. Dognalo se je, da je moral tat stanovanje odpreti s ponarejenim ključem. Šel je kar skozi stanovanje stranke K. v Kollerjevo stanovanje. Tam je ulomil v omarico, v kateri so bili razni ključi, mej drugim ključ v miznico.

Koliko je ukradenega, niso mogli precej vedeti. Naznanili so vse takoj Kollerju. Ko je prišel na Dunaj,